

Draga braćo i sestre u Kristu!

1. Nakon mjesec dana našli smo se ponovno u sinodskoj dvorani započinjući Treće zasjedanje Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije. Radosna srca pozdravljam sve drage i poštovane članove naše Sinode: biskupe, prezbitere, đakone, redovnike i redovnice, Kristove vjernice i vjernike laike. Ovim zasjedanjem, zahvalni Božjoj pomoći, radosno kročimo prema polovici puta na sinodskom hodu u novosti života.

U ovom našem zajedništvu, s osobitim poštovanjem srdačno pozdravljam i izražavam dobrodošlicu našim uglednim gostima hrvatskim metropolitima: mons. Marinu Barišiću i mons. Ivanu Devčiću. Sutra na početku zasjedanja također će nas pohoditi nadbiskup metropolit đakovačko-osječki mons. Đuro Hranić. Sve to očituje ljepotu zajedništva otajstva Crkve koja je jedna, sveta, katolička i apostolska.

Dragi oci nadbiskupi Marine i Ivane, svojom ste nas nazočnošću počastili, a po svom učešću na Trećem zasjedanju Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije vidljivi ste znak eklezijalnog zajedništva partikularnih Crkava kojima ste Pastiri i Crkve zagrebačke koja je okupljena na sinodskom slavlju. Vi nas, nadbiskupe splitsko-makarski Marine, povezujete s Crkvom hrvatskoga juga, drevnom Nadbiskupijom splitsko-makarskom koja čuva spomen Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta kao vrela našega katoličkog identiteta. Nadbiskupe riječki Ivane, ovdje rado spominjemo da je do uspostave Riječke crkvene pokrajine 1969. godine jedan dio područja sadašnje Vaše Nadbiskupije bio u metropolitanskom zajedništvu sa Zagrebačkom nadbiskupijom. Draga subraćo u biskupstvu, hvala vam i za pozdravne riječi što ćete ih uputiti ovom zboru.

2. Na ovom sinodskom zasjedanju završavamo drugo tematsko područje, na temu *Crkva zagrebačka u slavljenju Kristova otajstva*. Povjerenstvo za to područje pripremljeno je, pod vodstvom prof. dr. Ante Crnčevića, OFM, te s članovima: vlč. mr. Milanom Dančuum, vlč. Damirom Ocvirkom, Boženom s. Teom Barnjak, gospođom Jelenom Vuković i preč. Matijom Pavlakovićem, 56 prijedloga (propozicija) za glasovanje. Povjerenstvu srdačno zahvaljujem za veliki posao iščitavanja vaših intervenata te sistematiziranja i oblikovanja propozicija. Ujedno napominjem da su uvažene primjedbe koje su od nekih članova Sinode pristigle u Tajništvo te je Predsjedništvo Sinode odlučilo da će se na završetku današnjeg zasjedanja članovima Sinode podijeliti priređene propozicije kako biste se mogli bolje pripremiti za sutrašnje glasovanje. Propozicije su označene brojevima od 46 do 101, nastavljajući se tako na niz od 45 propozicija iz Prvog tematskog područja.

Ovime ujedno priopćujem da sam, radi potreba boljeg pastoralno-liturgijskog djelovanja u sadašnjim okolnostima i potaknut prijedlozima Drugog sinodskog zasjedanja te nakon što sam se posavjetovao sa svojim suradnicima iz tog područja, odlučio reorganizirati nadbiskupijska tijela koja se brinu za liturgijski život te uspostaviti jedinstveno Povjerenstvo za liturgiju Zagrebačke nadbiskupije. Da bi se učinkovitije i sustavnije rješavalo pojedina pitanja Povjerenstvo će svoj rad organizirati u jasno definiranim područjima liturgijskoga života, a bit će sastavljeno od: Odjela za liturgijski pastoral, Odjela za liturgijske službe, Odjela za liturgijsku glazbu i Odjela za liturgijsku umjetnost i arhitekturu. Povjerenstvo za liturgiju Zagrebačke nadbiskupije započet će svojim djelovanjem 1. rujna ove godine.

3. Crkva zagrebačka u slavlju je svoje Druge sinode koju smo od početka povjerali nebeskom zagovoru blaženoga Alojzija Stepinca. Na svetkovinu sv. Josipa, zaručnika Blažene Djevice Marije, proglasili smo Godinu sv. Josipa za Zagrebačku nadbiskupiju, preporučujući Crkvu zagrebačku i djelo njezine Sinode onome koji je bio čuvar najdragocjenijeg Očeva Dara,

Isusa Krista, kojega se u kršćanskoj tradiciji časti kao zaštitnika Kristova mističkog tijela, koje je Crkva. Sv. Josipu trajno preporučujemo sve potrebe, posebno naših obitelji, domovine Hrvatske i cijeloga hrvatskoga naroda. Ovime ujedno najavljujem da smo odlučili, u subotu 16. rujna 2017. godine, organizirati zajedničko jednodnevno hodočašće za sve članove Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije u Nacionalno svetište sv. Josipa u Karlovac i Stepinčev Krašić.

4. S ovim Trećim sinodskim zasjedanjem započinjemo novo tematsko područje: *Crkva zagrebačka u zajedništvu svoga poziva i poslanja* kojim će moderirati voditelj povjerenstva mons. dr. Stjepan Kožul. Nakon prošlog zasjedanja više mi je članova Sinode reklo da po Sinodi posebno doživljava ljepotu i otajstvo Crkve. Vjerujem da svi mi jače osjećamo crkvenost i zajedničku pripadnost otajstvu Crkve, koja je Božji dar čovječanstvu.

Drage članice i članovi Sinode, dobro je postaviti si pitanje što želim, ili što očekujem od Sinode, međutim, korisno je prije toga zapitati se što po interventima članova Sinode potiče Duh Sveti u našem zajedništvu? Sinodski proces može izgledati ponekad spor. On traži askezu srca i vježbanje slušanja. Trebamo biti otvorena srca za ono što kaže sestra ili brat u Kristu i pitati se kako se u tim riječima, koje ponekad mogu izgledati jednostavne, odražava nadahnuće Duha Svetoga. Čini mi se da sinodski proces u prvom redu sazrijeva upravo po međusobnom strpljivom slušanju. Naravno to iziskuje napor. Imam iskustvo rimskih sinoda gdje sam svakodnevno slušao i do sedam sati, a sinode su trajale neprekidno oko tri tjedna. Međutim, na kraju takvog procesa uspijeva se doći do zajedničkog stajališta. A sve to traži otvoreno, a ponekad i naporno, slušanje koje stvara zajedništvo i omogućuje razlučivanje.

Na ono što očekujemo od Sinode svakome će od nas dati odgovor sinodska skupština u svom procesu slušanja i razlučivanja koje napreduje. Zasiurno nismo ovdje da bismo napisali Evanđelje. Ono je jedinstveno, i zauvijek ostaje za nas izvor nadahnuća i poleta. Nismo ovdje ni zato da bismo ponovno ispisali Drugi vatikanski koncil ili Zakonik kanonskoga prava. Ovdje smo da bismo se pitali kako naša Crkva zagrebačka danas u svom životu i u svojoj disciplini oživotvoruje: velika evanđeoska nadahnuća, poticaje Drugog vatikanskog koncila, odredbe kanonskoga prava te smjernice Rimskih prvosvećenika. Ovdje smo da bismo zajedno odgovorili kako naša Crkva zagrebačka danas odgovara na poticanje Duha da bi bolje spoznala svoj poziv i poslanje u današnjem svijetu. Upravo je tematsko područje Trećeg sinodskog zasjedanja opširno i u mnogim stvarnostima veoma konkretno, jer zahvaća otajstvo Crkve u zajedništvu života, poziva i poslanja; župa, obitelj, zaređeni službenici, posvećene osobe, vjernici laici.

5. Očekujući nove intervente, zajedno s vama dijelim sugestije koje proizlaze iz već izrečenih ili dostavljenih intervenata. Naslućuje se kako zauzimanjem sviju korak po korak postaju sve jasnija određena usmjerenja, izgrađuju se nosiva zajednička stajališta za nove smjernice u povezivanju različitih stvarnosti naše nadbiskupijske zajednice. Izglasane pozicije daju kvalificirani i neophodan sadržaj za izjave i odluke Sinode.

Ovo je vrijeme u kojem je potrebno skupiti sugestije po kojima se odražava djelovanje Duha Svetoga. Važno je stoga raditi ozbiljno s pouzdanjem u Boga, ali i strpljivo, jer sinodski je proces – kako sam već rekao – spor.

Nismo mi oni koji izvodimo djelovanje Duha. Gospodin je onaj koji nam ga daje. Neće li Otac nebeski dati dar dobrog Duha onima koji ga mole?

I ovo zasjedanje započeli smo molitvom Večernjih pohvala. Potrebno je moliti. Neka i naš sinodski hod bude u duhu molitve.